

Till
Högsta Domstolen

HÖGSTA DOMSTOLEN
R 12

INKOM: 2020-12-28
MÅLNR: B 6852-20
AKTBIL: 1

ÖVERKLAGANDE

Klagande

Marwan Alabdullah, 19861103-7311
Medborgare i Syrien
Trädgårdsgatan 1 C
244 63 Furulund

Ombud och offentlig försvarare:
Advokat Johan Länström
Advokatfirman Johan Länström AB
Nygatan 56
231 44 Trelleborg

Motparter

Allmän åklagare

Saken

Mord

Överklagad dom

Hovrättens över Skåne och Blekinge dom
den 18 december 2020 i mål nr B 3441-20

I egenskap av ombud och offentlig försvarare för Marwan Alabdullah
överklagar jag härmed hovrättens dom och framställer följande

Yrkanden

Marwan Alabdullah anholder om att Högsta domstolen meddelar
prövningstillstånd.

Marwan Alabdullah yrkar att påföljden bestäms till ett tidsbestämt
fängelsestraff på högst sexton år.

Inställning i sak

Marwan Alabdullah erkänner gärningen och godtar hovrättens bedömning av händelseförloppet. Detta innebär att han förstår att han inte handlade i nödvärn eller i en inbillad nödvärnssituation.

Överklagandet gäller endast hur fängelsestraffet ska bestämmas.

Detta innebär att Marwan Alabdullah godtar även beslutet om utvisning. Dock anser han att utvisningen innebär ett men för honom som ska påverka straffmätningen (jfr "Utvisning och familjevåld" NJA 2019 s. 544).

Marwan Alabdullah anser att hans handlande inte är så synnerligen allvarligt att det bör föranleda lagens strängaste straff, dvs. fängelse på livstid. En mera adekvat straffmätning vore ett fängelsestraff på sexton år.

Skäl för prövningstillstånd

Det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen.

Högsta domstolen har den 12 oktober 2020 meddelat prövningstillstånd i mål B 4914–20 som rör samma rättsfråga som detta mål¹. Marwan Alabdullah anser därför att det även finns skäl för s.k. häng-PT och hänvisar till regeln i 54 kap. 10 § 2 st. RB samt rättsfallet NJA 2016 s. 262.

Prejudikatfrågan är hur straffbestämmelsen om mord ska tillämpas efter den ändring som genomfördes den 1 januari 2020.

Hovrättens dom

Hovrätten har, till skillnad från tingsrätten, kommit fram till att påföljden ska bestämmas till livstids fängelse.

Hovrätten har som skäl för fängelse på livstid åberopat att brottsoffret dödades i sitt hem där hon har haft rätt att känna sig trygg, att hon hade små möjligheter att komma undan när Marwan Alabdullah slog henne med hanteln samt att hon efter slaget med hanteln blev medvetandesänkt och därmed befann sig i en skyddslös ställning när Marwan Alabdullah

---

¹ Enligt Högsta domstolens hemsida gäller målet straffmätning vid mord efter den ändring av 3 kap. 1 § BrB som trädde i kraft den 1 januari 2020.

fortsatte angreppet och ströp henne. Hovrätten har som särskilt försvårande framhållit att parets tre små barn befann sig i lägenheten vid mordet och att Marwan Alabdullah genom gärningen berövade barnen deras vårdnadshavare och mor. Enligt hovrätten är det också försvårande att Marwan Alabdullah handlade med avsiktssuppsåt. Hovrätten kommer sammantaget fram till att gärningen var särskilt hänsynslös och att straffvärdet därmed är så högt, att påföljden ska bestämmas till livstids fängelse.

Det finns anledning till ett par invändningar mot hovrättens resonemang. Den första har att göra med att hovrätten ser det som försvårande att brottsoffret först blev medvetandesänkt genom slaget med hanteln och därför vid strypningen befann sig i en skyddslös ställning. Den omständigheten att hon inte var vid fullt medvetande när hon ströps kan lika gärna ses på det sättet, att hennes lidande och dödsångest var mindre än den annars kan vara. Marwan Alabdullah anser att det sistnämnda synsättet är det riktiga.

Den andra invändningen har att göra med att hovrätten har ansett att det är försvårande att Marwan Alabdullah hade avsiktssuppsåt att döda.² Marwan Alabdullah invänder inte emot att det för bedömningen av ett brotts allvar har betydelse vilken uppsåtsform som gärningsmannen har handlat med (se t.ex. prop. 1987/88:120 s. 81). Men det bör typiskt sett förstås så, att det är *förmildrande* om gärningsmannen inte har haft någon av de centrala uppsåtsformerna avsiktssuppsåt eller insiktssuppsåt utan i stället handlat med likgiltighetsuppsåt. Det är alltså inte *försvårande* om gärningsmannen har haft "vanligt uppsåt". Detta betyder endast att hans gärning har varit fullt straffvärd. Något "övervärde" på uppsåtssidan att beakta finns alltså inte här. Se beträffande detta även rättsfallet "Mord eller dråp" NJA 2016 s. 809 p. 12 där det får antas att Högsta domstolen har resonerat så, även om det kanske inte är alldeles tydlig.

Sedan måste det sättas frågetecken för vilken betydelse som hovrätten har fäst vid att Marwan Alabdullah i det rättspsykiatriska utlåtandet har bedömts simulera psykisk störning.

Utveckling av prejudikatfrågan

De olika omständigheter som ska beaktas särskilt vid bedömningen av allvaret i en gärning enligt 3 kap. 1 § BrB är sedan den 1 januari 2020 om gärningen har föregåtts av noggrann planering, präglats av särskild förslagenhet, syftat till att främja eller dölja annan brottslighet, inneburit svårt lidande för offret eller annars varit särskilt hänsynslös.

---

² Hovrätten skriver "direkt avsikt" men det får förstås som avsiktssuppsåt.

Det torde stå klart att Marwan Alabdullahs gärning inte föregicks av noggrann planering eller präglades av någon särskild förslagenhet. Inte heller syftade den till att främja eller dölja annan brottslighet. Självfallet innebär det ett alltid lidande att bli föremål för dödligt våld, men det lidande som brottsoffret i det här fallet blev utsatt för utmärker sig inte i jämförelse med andra mord på sådant sätt att man kan tala om ett svårt lidande. Skulle man göra det skulle kvalifikationsgrunden "svårt lidande" helt devalveras; den är avsedd att träffa andra fall såsom att våldet har varit kraftigt, att offret har tillfogats omfattande eller allvarliga skador, att offret har upplevt svår smärta, att gärningen har haft karaktär av avrättning, att förloppet har varit utdraget och att offret har känt stark dödsångest (se prop. 2018/19:138 s. 33).

Den kvalifikationsgrund som hovrätten har ansett vara uppfylld är alltså att gärningen var särskilt hänsynslös.

Marwan Alabdullah förstår att det finns hänsynslösa inslag i hans gärning. Det som Marwan Alabdullah då tänker på är att det får ses som försvårande att ta en närståendes liv och också att döda en person som man lever tillsammans med har barn med. Genom brottet berövades barnen, som Marwan Alabdullah hade ett föräldraansvar för, sin mor och i praktiken även sin far.

Men bedömningen av om livstids fängelse ska följa på ett mord måste göras med ett brett perspektiv där samtliga omständigheter beaktas. Det krävs i och för sig inte att det föreligger någon särskilt försvårande omständighet för att fängelse på livstid ska vara "rätt" påföljd, men domstolen är inte heller tvingad att döma till livstids fängelse så fort någon i 3 kap. 1 § BrB angiven omständighet föreligger (se t.ex. "Rånet i tobaksbutiken" NJA 2018 s. 767 I p. 7). Och enligt Marwan Alabdullahs uppfattning finns det inte tillräckliga skäl för fängelse på livstid.

Det är typiskt sett svårt för domstolarna att straffvärdebedöma mord. Fastän Högsta domstolen i "Bajonettmordet" NJA 2013 s. 376 uttalade, att utgångspunkten vid mord är fängelse i fjorton år, hade domstolarna en tydlig tendens att döma ut längre tidsbestämda straff. Också Högsta domstolen föll in i denna trend (se "Mordet vid återvinningsstationen" NJA 2018 s. 975).

En rättstillämpning av detta slag är på ett sätt förklarlig; det tar helt enkelt emot att bedöma ett mord såsom varande av "normal" svårhet. Uppsåttligt dödande är ju en synnerligen allvarlig gärning. Det är då en viktig uppgift för Högsta domstolen att leda rättstillämpningen så att det inte blir en ansamling av fall på fängelse i arton år eller på livstid. Också vid ett så allvarligt brott som mord måste man sträva efter en nyanserad straffmätning.

Det finns anledning att påminna om den strävan till en mera nyanserad straffvärdebedömning som har gett sig till känna under senare år, se t.ex. prop. 2009/10:147 och "Mefedrondomen" NJA 2011 s. 357, men även det tidigare nämnda rättsfallet "Bajonettmordet" NJA 2013 s. 376.

Straffmätningen

Hovrätten anser att det rättspsykiatriska utlåtandet inte ger stöd åt slutsatsen att Marwan Alabdullahs förmåga att kontrollera sitt handlande varit nedsatt vid gärningen. Marwan Alabdullahs invändning i denna del framstår i stället enligt hovrätten som obefogad. Marwan Alabdullahs psykiska störning har därför inte inverkat straffvärdet.

Vid tiden för gärningen hade Marwan Alabdullah ett stressrelaterat tillstånd som motsvarar diagnosen anpassningsstörning. Tillståndet har varit mer djupgående och långvarigt än vad som i allmänhet kan förväntas med hänsyn till vad Marwan Alabdullah har gått igenom i sitt liv. Hans åtgärd att försöka begå självmord genom att lägga sig över järnvägsspåren efter gärningen bär syn för sägen. Detta bör påverka straffvärdebedömningen och talar emot fängelse på livstid.

Marwan Alabdullah hade, när åtalet väcktes, bott i Sverige i mer än fyra år. Därmed kan inte sägas annat än att han har en viss anknytning hit. Utvisningen innebär att han måste återvända till Syrien, ett land som i stora delar ligger i ruiner efter ett långt och fortfarande pågående brutalt krig. Utgångspunkten måste vara att Marwan Alabdullah, som kommer från Aleppo, inte har något att återvända till. Att ett utvisningsbeslut då inte skulle utgöra ett men för honom är svårförståeligt.

Handläggningsform m.m.

Huvudförhandling i Högsta domstolen torde krävas. Uppspelning av förhören vid tingsrätten är tillräckligt. Det förutsätts att Marwan Alabdullah i personaliadelen får tillfälle att berätta om sina psykiska problem samt om det men som utvisningen innebär för honom.

Övrigt

Kostnadsräkning avseende hittills nedlagt arbete bifogas.

Trelleborg den 22 december 2020

Johan Länström